НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ
ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ
И ХИДРОЛОГИЯ

МЕСЕЧЕН ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН БЮЛЕТИН

ОКТОМВРИ 2025
СОФИЯ

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

МЕСЕЧЕН ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН

Б Ю Л Е Т И Н

ОКТОМВРИ
2025 г.

СОФИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД 3

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО 3

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА 3

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА 5

3. ВАЛЕЖ 6

4. СИЛЕН ВЯТЪР 8

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ 8

6. СНЕЖНА ПОКРИВКА И СЛАНА 9

7. ВЪЛНЕНИЕ НА МОРЕТО И ТЕМПЕРАТУРА НА МОРСКАТА ВОДА 9

8. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ 10

Особено опасни явления 11

Пренос на пустинен прах над България 11

Издадени предупреждения за опасни явления 12

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ 12

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА 12

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ 13

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ 14

III. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА 14

1. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ 14

2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА 15

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК 16

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ 18

В месечния хидрометеорологичен бюлетин е направен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната през посочения месец. Оперативната информация, набирана от националната мрежа на НИМХ и представена в бюлетина, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Използваните климатични норми са за периода 1991–2020 г. До декември на 2021 г. бяха използвани климатични норми за периода 1961–1990 г.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено в областта на метеорологията, агрометеорологията и хидрологията с дейност от национално и международно значение. Той осигурява:

методическо и техническо поддържане и развитие на националната метеорологична, агрометеорологична и хидрологична мрежа от станции за измервания и наблюдения с изграждане и управление на съответните бази данни за нуждите на оперативни и изследователски задачи, за национални и международни бюлетини и годишници;

издаване на прогнози на времето и климата, на морското вълнение и оттока на реките; оценка на динамиката на водните запаси в почвата и подземните води; предупреждения за опасни и особено опасни хидрометеорологични явления;

изследване на климатичните ресурси, колебанията и измененията на климата, свързаните с това неблагоприятни явления и влиянието им върху различни сфери на стопанската дейност;

изследване на метеорологични аспекти на замърсяването на въздуха, физични процеси в атмосферния граничен слой, атмосферни дифузионни модели, мониторинг на радиоактивност на атмосферата и валежите, химия на валежите, системи за ранно предупреждение за замърсяване на въздуха;

извършване на научно-приложни изследвания и изработване на експертни оценки, методики и други видове документи за различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита, както и дейности на природните и инженерните науки;

обучение на специализанти, дипломанти и докторанти в сферата на компетентност на НИМХ;

участие в глобалния и регионалния (VI регион на СМО) обмен на данни, информации и прогнози по програмите, координирани от СМО, ЮНЕСКО и други международни организации;

членство на страната в международни институти като Европейската организация за експлоатация на метеорологични спътници (EUMETSAT) и Европейския център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF).

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1–4.X: Първоначално във високите слоеве на атмосферата Балканският полуостров се намира в южната периферия на циклон с център над Северна Румъния и Украйна. От север към западните райони на полуострова и Адриатическо море се спуска барична долина, изостря се и в нея се затваря висок циклон над Албания, Южна Италия и южната акватория на Адриатическо море, който преминава през северозападните райони на Гърция към България, където започва да се запълва. След 4.X се изтегля през Румъния и Молдова на север към Украйна. В приземния слой на атмосферата в Централното Средиземноморие се формира плитък циклонален вихър, който с преместването си на изток към южната част от Балканския полуостров се развива, а впоследствие се изтегля на североизток през проливите към Черно море. България попада в градиентната зона между област на високо атмосферно налягане над северните райони от Балканския полуостров и средиземноморския циклон. В неговата циркулация има две фронтални системи, които стационират и са причина за продължителните и значителни по количество валежи в страната. Температурите в Западна България се понижават чувствително, а в източните райони на 3.X временно се повишават. В планините вали сняг и се образува снежна покривка, а с понижението на температурите в Предбалкана и високите полета в Западна България дъждът преминава в сняг. В източните райони вятърът от североизток се усилва, в Бургас и Русе до бурен.

5–8.X: На 500 hPa към западните райони на Балканите от север отново се спуска барична долина, в която над България, Гърция и Егейско море се затваря и циклон. При земната повърхност над Северна Италия и Лигурския залив се заражда циклонален вихър, който се премества на югоизток към южните райони на Балканския полуостров, преминава на изток към Мала Азия и проливите, а по-късно и на север към Черно море, над чиято западна акватория стационира. България попада в градиентната зона между област на високо

атмосферно налягане над северозападните райони от Балканския полуостров и циклона. Валежите са повсеместни, продължителни и значителни по количество. На 6.X най-големи са количествата на валежите в югоизточната част от страната, а на 7 и 8.X – в Централна Северна България. Вятърът се усилва и е умерен и силен със северна компонента. Температурите остават без съществена промяна.

9–16.X: На 500 hPa Балканският полуостров остава в периферията на високия циклон, който се изтегля от Черно море на север към Украйна и Европейска Русия. Приземното барично поле е антициклонално. През повечето дни и над по-голямата част от страната облачността е значителна, а вятърът в повечето райони е слаб. На 10–11.X през страната преминава слабо изразен студен атмосферен фронт. На много места в Централна и Източна България има валежи. След преминаването на фронта се усилва северозападният вятър. През периода 13–16.X студеният фронт стационира над Балканите, под негово влияние слаби валежи има на места в Източна България и планините, значителни по количество са в крайните югоизточни райони.

17–19.X: На 500 hPa над Балканите преминава барична долина, а в приземния слой на атмосферата южно от полуострова – плитък център на ниско атмосферно налягане. През страната преминава първо топъл, а впоследствие и студен фронт. След временно намаление облачността се увеличава и на много места има валежи от дъжд. Вятърът е слаб, с преминаването на студения фронт се ориентира от северозапад и се усилва, валежите спират, облачността се разкъсва и бързо намалява до предимно слънчево.

20–21.X: За кратко във високите слоеве на атмосферата над страната се изгражда слаб баричен гребен. Облачността се разкъсва и намалява. Сутрин е студено, с минимални температури на места в низините и котловините близки до нулата, образува се и слана. През втория ден на отделни места в низините има и мъгла. Вятърът е слаб от юг-югоизток, в много райони временно стихва.

22–23.X: Над Балканите преминава плитка барична долина, през страната – топъл фронт. Облачността се увеличава и на отделни места в Западна България и планините има слаби валежи от дъжд. Температурите се повишават.

24–25.X: През страната преминава добре изразен студен атмосферен фронт. Облачността се увеличава и на много места има валежи от дъжд. Пред фронта се усилва вятърът от югозапад, а след преминаването му – от северозапад. Температурите се понижават с 1–5 °C. На 25.X облачността намалява, над по-голямата част от страната до предимно слънчево. Вятърът отслабва и се ориентира от юг.

26–27.X: Потокът на 500 hPa остава от запад. При земната повърхност над Северна Италия и Адриатическо море се формира плитък циклон, който се премества на изток към Балканския полуостров и се запълва. Времето е облачно, със значителни валежи – на 26.X в Западна България, а на 27.X в Южна. Температурите остават без съществена промяна.

28.X: През страната преминава студен атмосферен фронт. От запад на изток облачността временно се увеличава и на места има валежи, предимно слаби. След фронта се усилва вятърът от северозапад.

29–31.X: Над Балканския полуостров се изгражда слаб баричен гребен във високите слоеве на атмосферата, а приземното барично поле е антициклонално. Времето е предимно слънчево, почти тихо, преди обяд на места в равнините и котловините с намалена видимост или ниска облачност. Минималните температури се понижават, а дневните се повишават.

Таблица 1. Метеорологична справка за октомври 2025 г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	средна месечна	отклонение от нормата	макси-мална	дата	мини-мална	дата	месечна сума	% от нормата	макси-мален	дата	валеж ≥1 mm	валеж ≥10 mm	вятър ≥14 m/s	мъгла
София	9.6	-1.8	21.1	23	-1.0	20	167.5	308	44.5	3	13	3	1	0
Видин	10.5	-0.8	24.1	31	-2.4	20	128.5	253	53.3	3	11	3	0	0
Монтана	11.2	-1.2	24.6	23	1.4	20	130.4	251	54.9	3	12	3	4	0
Враца	11.4	-0.9	24.4	23	2.0	20	162.7	240	68.0	3	12	4	6	3
Плевен	11.6	-1.0	23.8	23	0.6	20	188.2	385	71.7	8	10	4	0	0
В. Търново	11.6	-0.8	25.6	23	0.5	20	213.7	401	58.0	8	9	6	0	1
Русе	12.3	-0.8	24.9	23	2.4	20	261.9	459	114.8	8	8	5	5	4
Разград	11.1	-0.8	23.8	23	2.8	20	189.7	334	84.3	8	11	4	2	2
Добрич	11.4	-0.4	23.7	23	-0.3	20	141.0	288	56.4	4	9	4	0	2
Варна	13.8	-0.2	24.0	31	5.5	20	135.9	244	50.0	4	12	3	2	2
Бургас	14.1	-0.5	23.6	24	6.7	20	248.2	380	110.3	3	13	7	2	2
Сливен	12.8	-0.8	22.3	23	4.6	29	87.6	184	30.1	4	10	3	8	0
Кърджали	12.3	-1.1	24.0	24	1.7	30	117.3	203	53.1	3	9	4	4	17
Пловдив	12.7	-0.4	23.0	10	0.0	30	151.1	331	63.4	3	8	4	1	0
Благоевград	10.9	-2.1	23.4	24	0.0	30	87.8	159	25.4	3	11	3	0	5
Сандански	13.1	-1.8	24.3	24	3.3	29	59.2	117	34.3	3	7	1	8	2
Кюстендил	9.9	-1.8	22.1	23	-1.0	30	141.3	258	58.7	3	14	2	0	8

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

Средните месечни температури, определени за оперативните станции на НИМХ, са между 8 и 14 °C. В станциите на планински върхове средните месечни температури са между -2.7 °C (Мусала) и 4.6 °C (Рожен). По Черноморието средните месечни температури са между 13.8 и 15.2 °C. Месец октомври е най-топъл на н. Калиакра и н. Емине (средна месечна температура 15.2 °C) и най-студен в Чепеларе (средна месечна температура 7.2 °C). Средните месечни температури имат отклонение от месечната норма между -2.7 и +0.5 °C. Октомври 2025 г. е най-студеният месец октомври за последните 4 години (от 2022 г. насам включително).

През периодите 2–4, 6–8, 19–21 и 27–30.X, както и на 16 и 25.X е относително студено, със средни денонощни температури между 1 и 4 °C под месечната климатична норма средно за страната. На 10 и 24.X е относително топло, със средни денонощни температури около 1.5 °C над месечната климатична норма средно за страната. През останалите дни е с температури, близки до нормата. Най-студено е в Драгоман на 3.X (средна денонощна температура 1.4 °C). Най-топло е във Враца на 23.X (средна денонощна температура 18.5 °C).

В станциите на НИМХ в населени места най-високите максимални температури са между 17 и 25 °C и са измерени предимно на 23–24.X. Най-високата измерена максимална температура е 25.8 °C в Севлиево на 23.X. Най-ниските минимални температури в оперативни станции в населени места са между -5 и 5 °C и са измерени предимно на 20 или 29–30.X. По Черноморието най-ниските минимални температури са между 4.1 и 9.8 °C. Най-ниската минимална температура е измерена на връх Мусала на 30.X – -10.1 °C.

На фигура 1 са представени денонощните температури за градовете София, Пловдив, Плевен и Варна.

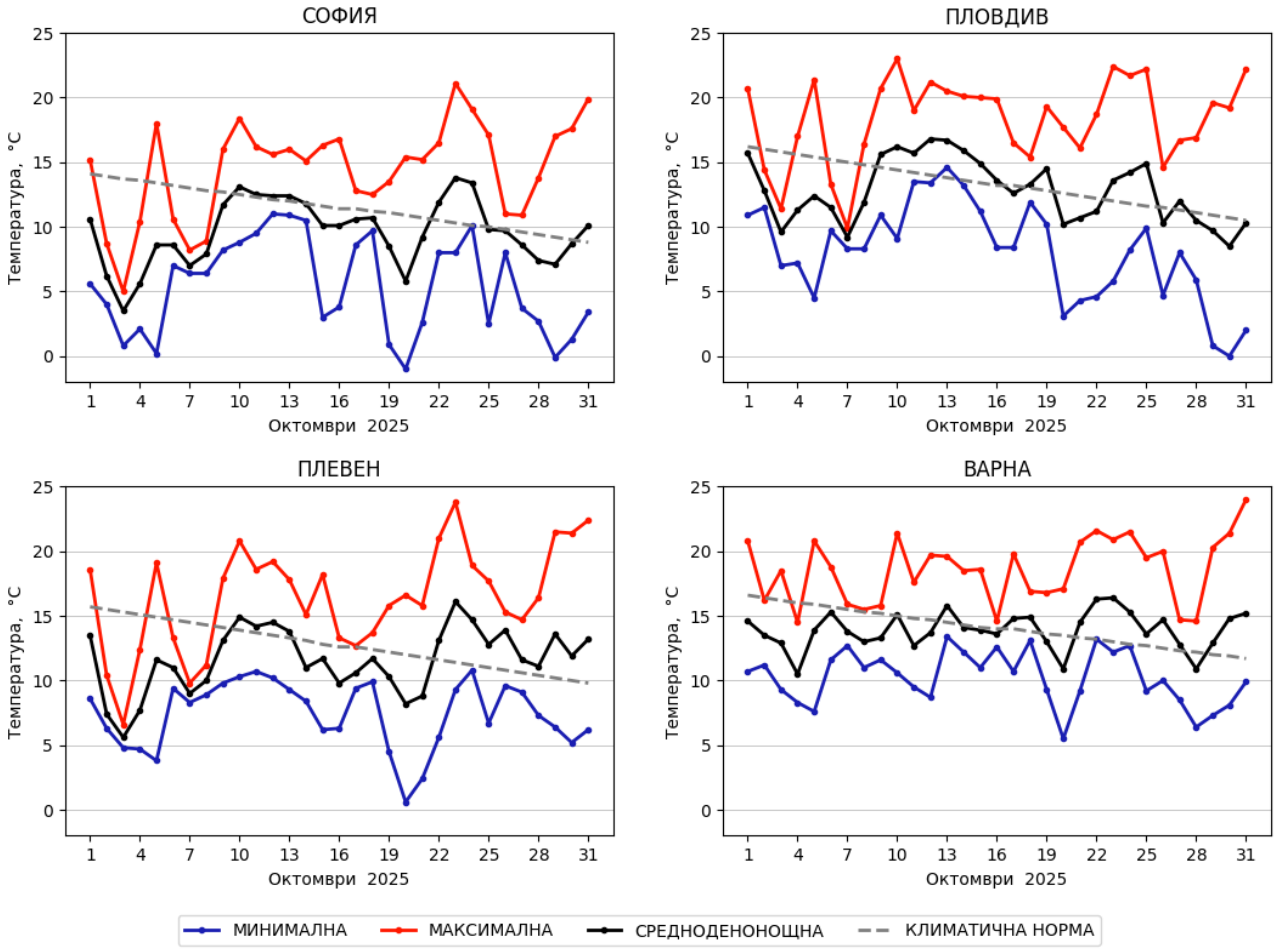

Фигура 1. Температура на въздуха (°C) през октомври 2025 г. Червена линия – максимална температура; синя – минимална; черна – средна денонощна; сива прекъсната – климатична норма.

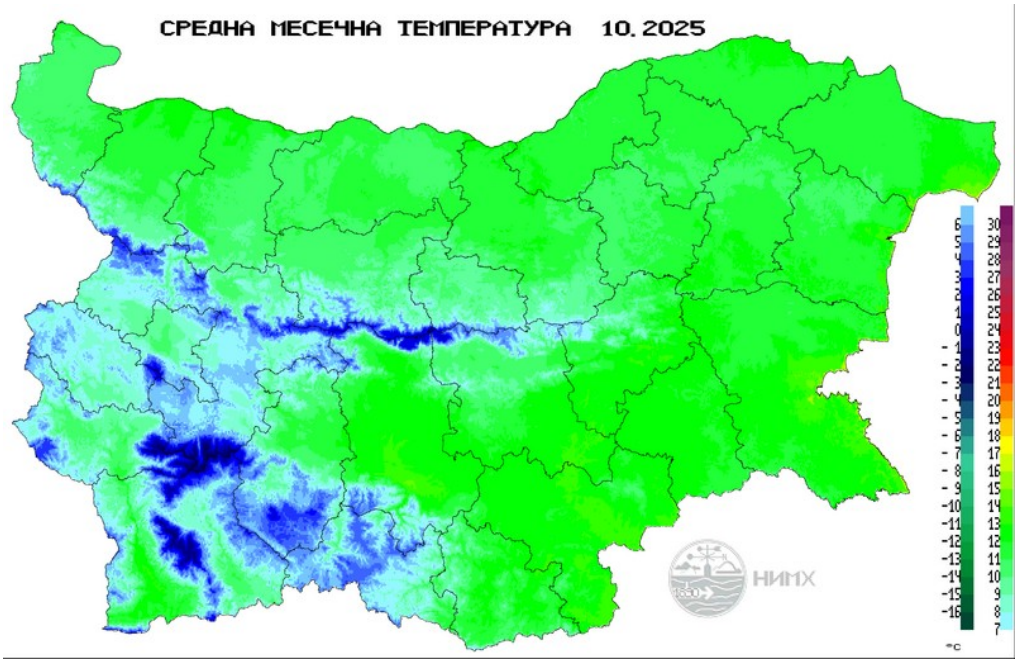

Фигура 2. Средна месечна температура на въздуха (°C), октомври 2025 г.

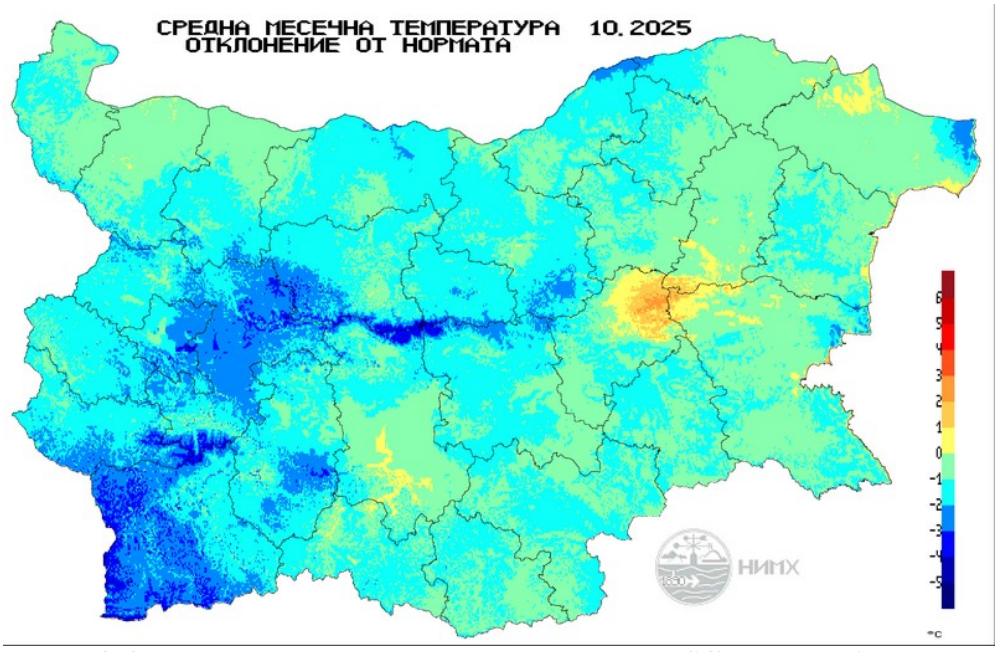

Фигура 3. Средна месечна температура – отклонение от нормата (°C), октомври 2025 г.

3. ВАЛЕЖ

Месечните суми на валежите[1] са над климатичната норма – между 108% (Малко Търново, обл. Бургас) и 528% (Образцов чифлик, обл. Русе) от нея. Октомври 2025 г. е най-дъждовният месец октомври от 1930 г. насам. Почти без валежи е на 13.X, както и през периодите 20–21 и 30–31.X. Най-масови са валежите през периодите 3–4, 6–9 и 27–28.X. Най-обилни са валежите на 3.X в Западна и Централна България, както и по Южното Черноморие, където на места са достигнати 24-часови количества валеж над 100 mm. Обилни са валежите също на 8 и 9.X в Северна България, където на много места са достигнати 24-часови количества валеж над 60 mm. Най-голямото измерено 24-часово количество валеж е 250 mm от дъжд в с. Кости, обл. Бургас, на 3.X. Броят на дните с валеж над 1 mm е между 7 и 14. Броят на дните с валеж над 10 mm е между 1 и 7.

На фигура 6 и фигура 7 е представена 24-часовата[2] сума на валежите за градовете София и Пловдив, Плевен и Варна.

[1] Мерната единица за количество валеж е „милиметър височина“ (mm), еквивалентна на „литър на квадратен метър“ (l/m²).

[2] 24-часовото количество валеж е натрупано за периода от 7 ч. локално време на предната дата до 7 ч. локално време на датата, за която се отнася.

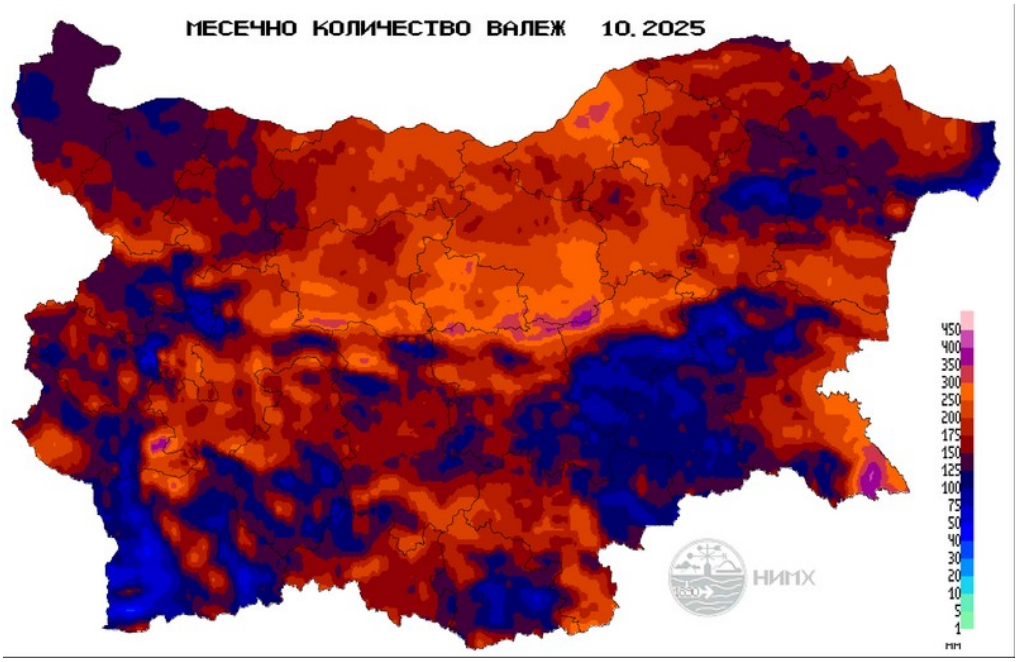

Фигура 4. Площно разпределение на месечната сума на валежа (mm), октомври 2025 г.

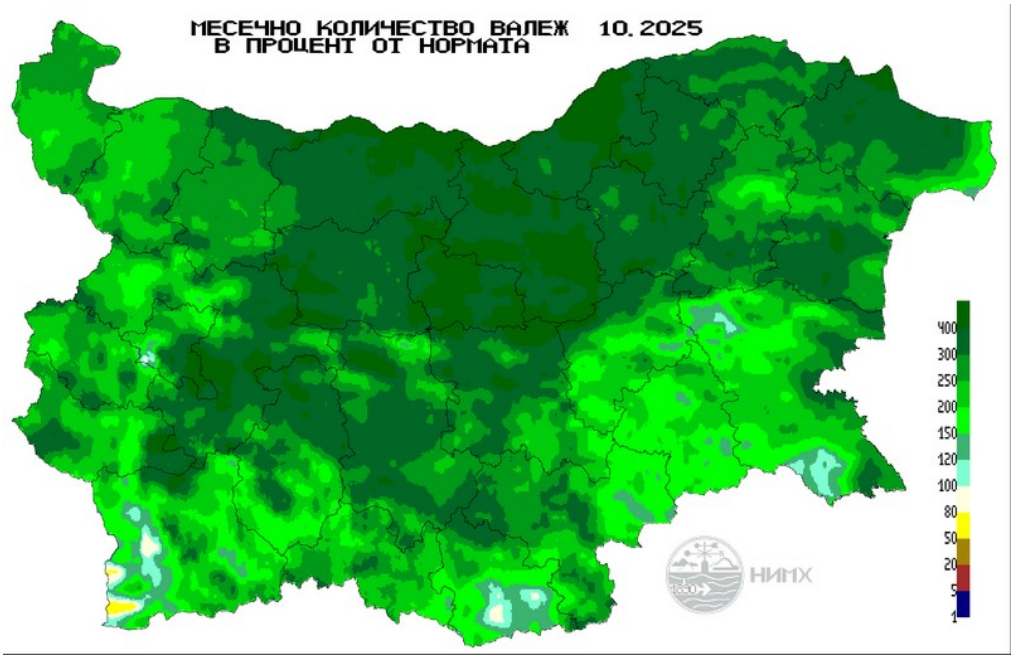

Фигура 5. Месечно количество валеж в процент от нормата, октомври 2025 г.

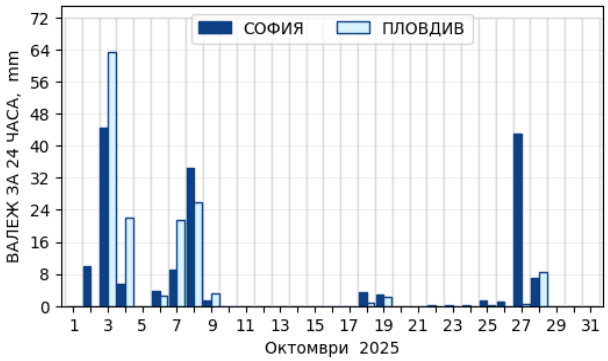

Фигура 6. 24-часови количества валеж (mm) през октомври 2025 г. за София и Пловдив.

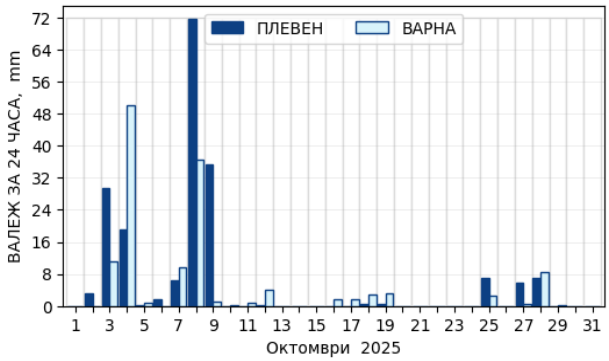

Фигура 7. 24-часови количества валеж (mm) през октомври 2025 г. за Плевен и Варна.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

В дните със силен вятър[3] такъв е регистриран в поне 14 оперативни метеорологични станции на НИМХ. По този критерий през месец октомври духа силен вятър на 2, 3, 9, 11 и 24.X. На 2–3.X, при преминаването на средиземноморски циклон, главно в Източна България духа силен североизточен вятър. На много места е достигната максимална скорост на вятъра над 20 m/s. На 9 и 11.X, в тила на следващ средиземноморски циклон, на места предимно в Северозападна и Източна България духа силен вятър от запад-северозапад. На 24.X преминава бърз студен фронт, при който духа силен южен вятър по северните склонове на планините и в Източна България или от северозапад в Дунавската равнина и Източна България. По планинските върхове има регистриран вятър със скорост над 25 m/s на 1–2, 8, 10–11, 24 и 26–28.X. Броят на дните със силен вятър е между 0 и 4, но в станции като Враца, Русе, Сливен и Сандански достига до 8.

Фигура 8. Брой оперативни климатични станции със силен вятър през октомври 2025 г.

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Средната облачност в оперативните станции на НИМХ е между 4 и 8 десети, като стойностите са над климатичната норма, с отклонения между 0 и +3 десети. Броят на ясните дни е между 0 и 10, което е около и под нормата. Броят на мрачните дни е между 9 и 19, което е около и над нормата.

По данни от оперативните синоптични станции на НИМХ продължителността на слънчевото греене през месец октомври е под климатичната норма – между 54% на Черни връх и 94% от нормата във Варна. Най-много часове слънчево греене има в Чирпан (152), а най-малко – на Черни връх (81).

Фигура 9. Ход на средната облачност в сравнение с климатичната норма, октомври 2025 г.

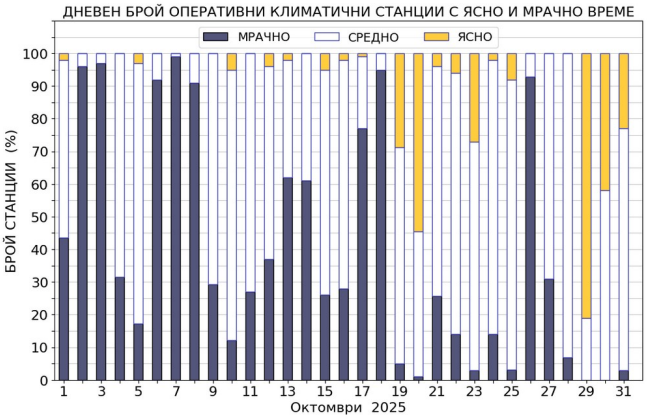

Фигура 10. Брой оперативни климатични станции (%) с ясно и мрачно време по дни, октомври 2025 г.

На фигури 11 и 12 е представено дневното разпределение на часовете слънчево греене за градовете София и Пловдив, Плевен и Варна.

[3] С максимална скорост ≥ 14 m/s.

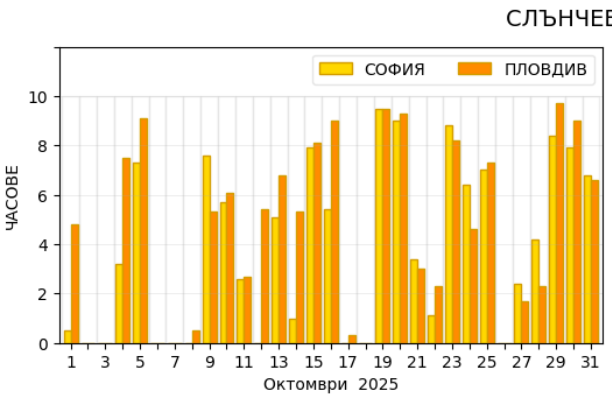

Фигура 11. Слънчево греене (в часове) през октомври 2025 г. за София и Пловдив.

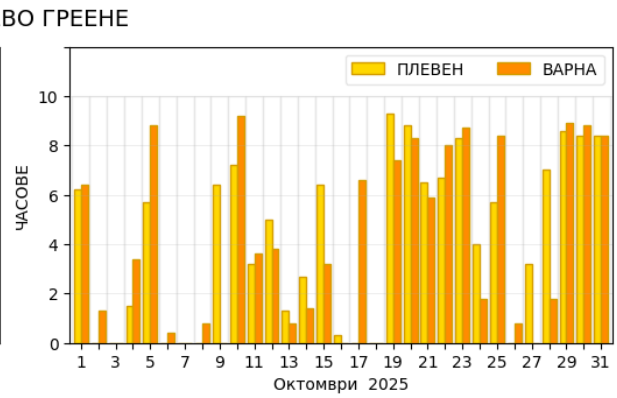

Фигура 12. Слънчево греене (в часове) през октомври 2025 г. за Плевен и Варна.

6. СНЕЖНА ПОКРИВКА И СЛАНА

На 3–4.X вали сняг и се образува снежна покривка в Западна и Централна Стара планина, както и по високите места в западните райони на страната над около 800 m надморска височина. На 7–8.X в планините над около 1500 m отново вали сняг и се образува снежна покривка. След това снежната покривка в планините постепенно намалява, като към края на месеца се запазва значителна снежна покривка само по местата над 2000 m. Най-висока снежна покривка в населено място е измерена на 8.X в с. Манастир, обл. Смолян – 10 cm. Най-висока снежна покривка на планински връх е измерена на вр. Ботев на 9.X – 107 cm.

Първите масови слани са на 20.X. Масови слани има и през периода 29–31.X.

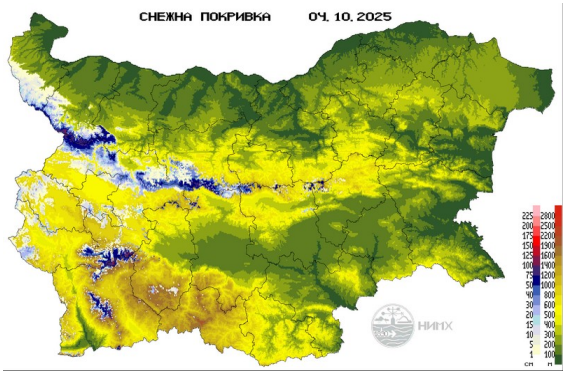

Фигура 13. Височина на снежната покривка на 4.X.2025 г.

Фигура 14. Брой оперативни климатични станции с регистрирана слана през октомври 2025 г.

7. ВЪЛНЕНИЕ НА МОРЕТО И ТЕМПЕРАТУРА НА МОРСКАТА ВОДА

През октомври вълнението на морето най-често е слабо – 2 бала, в района около нос Шабла – 2–3 бала (фиг. 16). В периода 2–3.X в резултат на продължителен умерен, с пориви до силен вятър от североизток вълнението по крайбрежието се увеличава до силно (5 бала), в района на Бургас – умерено (4 бала).

Според наличната информация от метеорологични спътници[4] дните със значима височина на вълната над 1.25 m в зоната на отговорност[5] на НИМХ са 11 (фиг. 15).

Температурата на морската вода плавно се понижава. В началото на октомври почти по цялото крайбрежие е между 20 и 22 °C, а в края на месеца е около 18 °C по южното и 15–16 °C по северното крайбрежие (фиг. 17).

През октомври за зоната на отговорност на НИМХ в Черно море са издадени 6 предупреждения: за почти силен вятър[6] на 7, 9 и 24.X, за силен вятър[7], силен вятър и вълнение[8] и почти силен вятър и вълнение съответно на 1, 2 и 3.X.

[4] JASON 3, SARAL/ALTiKA и SENTINEL 6, получена в НИМХ чрез Глобалната телекомуникационна система на СМО.
[5] Западната акватория на Черно море до меридиан 32° и.д.
[6] За корабоплаването предупреждение за почти силен вятър се издава при вятър със сила 7 бала по скалата на Бофорт.
[7] За корабоплаването предупреждение за силен вятър се издава при вятър със сила 8 и 9 бала по скалата на Бофорт.
[8] За корабоплаването предупреждение за вълнение се издава при височина на вълната ≥ 5 бала.

За крайбрежието са издадени предупреждения[9] за опасни метеорологични явления в 5 дни от месеца: от първа степен (жълт код) – за силен вятър и значително вълнение на 2 и 24.X и за силен вятър на 8 и 9.X, от втора степен (оранжев код) – за силен вятър и значително вълнение на 3.X.

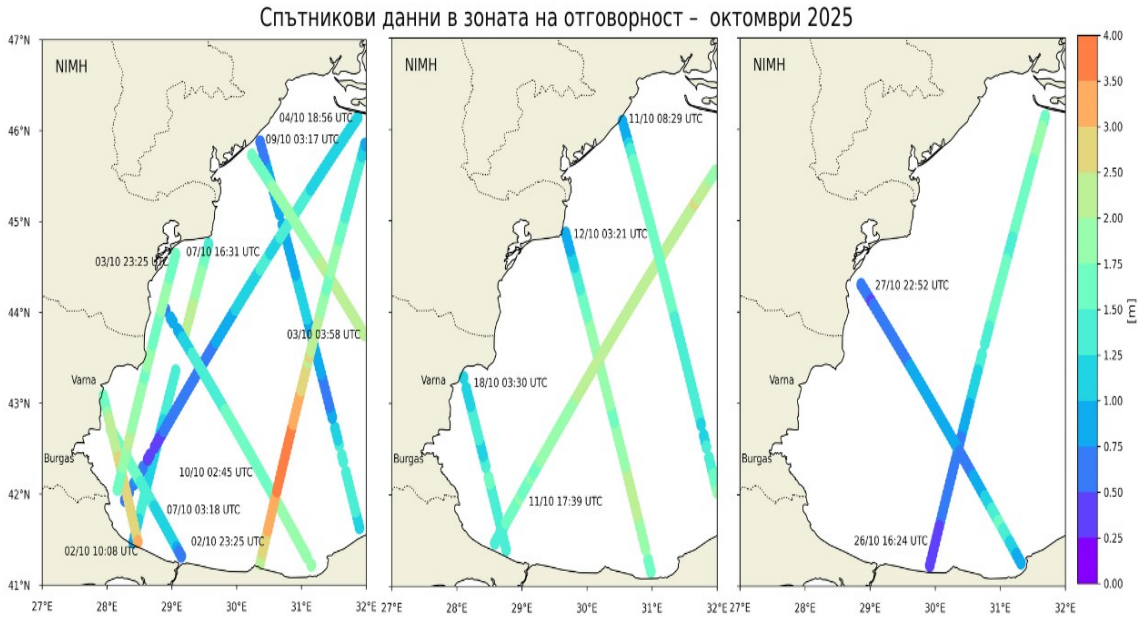

Фигура 15. Спътникова информация за значима височина на вълната от океанографски спътници.

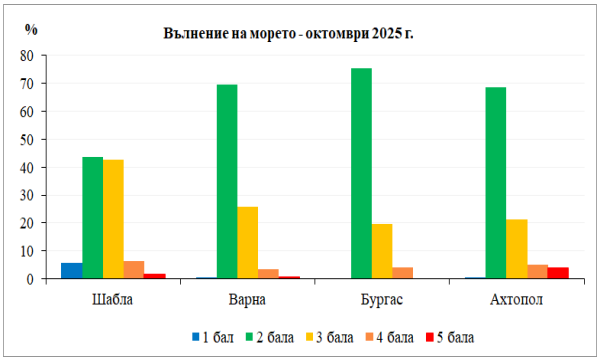

Фигура 16. Вълнение на морето – октомври 2025 г.

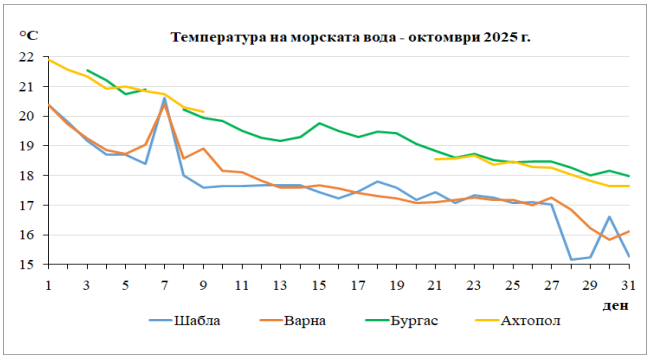

Фигура 17. Температура на морската вода – октомври 2025 г.

8. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Мъгли са наблюдавани в 26 дни в станции от равнинната и полупланинската част на страната, по-често през втората половина от месеца. През октомври 2024 г. дните с мъгла са 28. Най-много дни с мъгла са отчетени в Кърджали – 17. По високите части на планините мъгли (облачна среда) са наблюдавани в 29 дни от месеца, през октомври 2024 г. – в 20 дни.

Гръмотевична дейност е регистрирана в 5 дни от месеца, с ден повече от октомври 2024 г.

Валеж от град е регистриран само в синоптична станция Силистра на 12.X. През октомври 2024 г. също има 1 ден с градушка.

На фигури 16 и 17 наличието на мъгла и гръмотевична дейност се отнася за 24-часовия период от 6 ч. UTC[10] на предната дата до 6 ч. UTC на датата, за която е посочено, а наличието на валеж от град се отнася за 24-часовия период от 7 ч. локално време на предната дата до 7 ч. локално време на датата, за която е посочено.

[9] Граждански предупреждения се издават за българското крайбрежие до 12 морски мили навътре в морето.
[10] Coordinated Universal Time

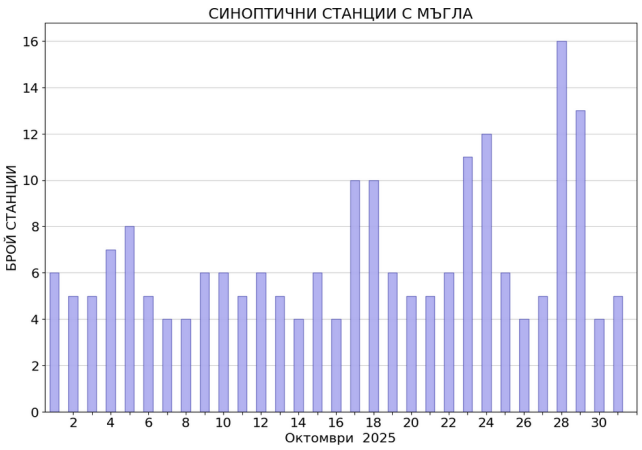

Фигура 18. Брой синоптични станции с мъгла през октомври 2025 г.

Фигура 19. Брой оперативни станции с гръмотевична дейност и валеж от град през октомври 2025 г.

Особено опасни явления

Преминаващите през страната циклони в периода **2–8.X** са причина за повсеместни валежи от дъжд, значителни по количество по Черноморието и в отделни райони на Северна България, и от сняг в Западна и планинските масиви на Южна България. От интензивни валежи са предизвикани редица наводнения, затруднения в пътното движение и електроснабдяването, довели до бедствено положение в някои райони.

На **2.X** проходът Петрохан е временно затворен за снегопочистване и премахване на паднали дървета и клони поради интензивен снеговалеж. Има промени в графика за движение на някои влакове заради повреди в контактната мрежа. Обилен снеговалеж и снежна покривка около 30 cm са причина за множество прекършени дървета и затворени пътища на територията на община Трън. Поради скъсани от тежкия мокър сняг електропроводи много населени места са останали без ток в продължение на 5 дни. В общината е обявено бедствено положение.

2.X – с. Врабча, общ. Трън
(*Снимка: Николай Николов*)

3.X – с. Изгрев, общ. Царево
(*Снимка: Община Царево*)

27.X – София
(*Снимка: ЦГМ – София*)

На **3.X** най-засегнати от падналите валежи са град Царево и ваканционно селище „Елените“, където са наводнени сгради, затворени са пътища, разрушени са мостове и пътна инфраструктура. В критично засегнатите райони са извършени евакуации. В Елените поройното наводнение е взело четири човешки жертви. В района на село Кости, община Царево, на 3.X е отчетен 24-часов валеж от 250.7 mm, което е максималният отчитан някога валеж за тази станция и е с повторяемост веднъж на 208 години.

На **8.X** продължителни и временно интензивни валежи причиняват локални наводнения и свлачища в източната и централната част на Северна България. Във Варна и Русе са наводнени приземни етажи и градска инфраструктура.

На **27.X** поради наводнено кръстовище е спряно движението на няколко трамвайни линии в София. Измереното 24-часово количество валеж е 42.9 mm, близко до месечната климатична норма.

Пренос на пустинен прах над България

През октомври няма дни с циркулация, водеща до пренос на пустинен прах[11] над България.

[11] На база комбиниран анализ на синоптични карти, спътникови продукти, прогностични числени модели за атмосферна циркулация и за състав на атмосферата от моделите на CAMS (Copernicus Atmosphere Monitoring Service).

Издадени предупреждения за опасни явления

Националният институт по метеорология и хидрология е издал предупреждения за опасни метеорологични явления[12] в поне една област от страната за 11 дни от месец октомври. В 3 дни предупрежденията са за силен вятър (жълт код) – 11, 24 и 28.X; в 2 дни са за вятър и валежи (жълт и оранжев код) – 2 и 3.X; в 6 дни са само за валежи: 4.X – жълт код, 6, 26 и 27.X – жълт и оранжев код, 7 и 8.X – жълт, оранжев и червен код.

Фигура 20. Издадени предупреждения за 3, 7 и 24.X (https://weather.bg/obshtini/).

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

През месец октомври в полските райони на страната са регистрирани повсеместни валежи, надхвърлящи на места над три пъти климатичната норма за периода. По-големи суми на валежите са отчетени през първото и третото десетдневие от месеца, като в някои райони на Централна Северна и на Източна България надвишават 200 l/m^2: Севлиево – 268.1 l/m^2, Трявна – 256.3 l/m^2, Русе – 261.9 l/m^2, Образцов чифлик – 302.8 l/m^2, Бургас – 248.2 l/m^2, и Ахтопол – 265 l/m^2. След продължителното лятно засушаване падналите през октомври валежи значително увеличават съдържанието на влага в коренообитаемия почвен слой и всички хоризонти до един метър дълбочина.

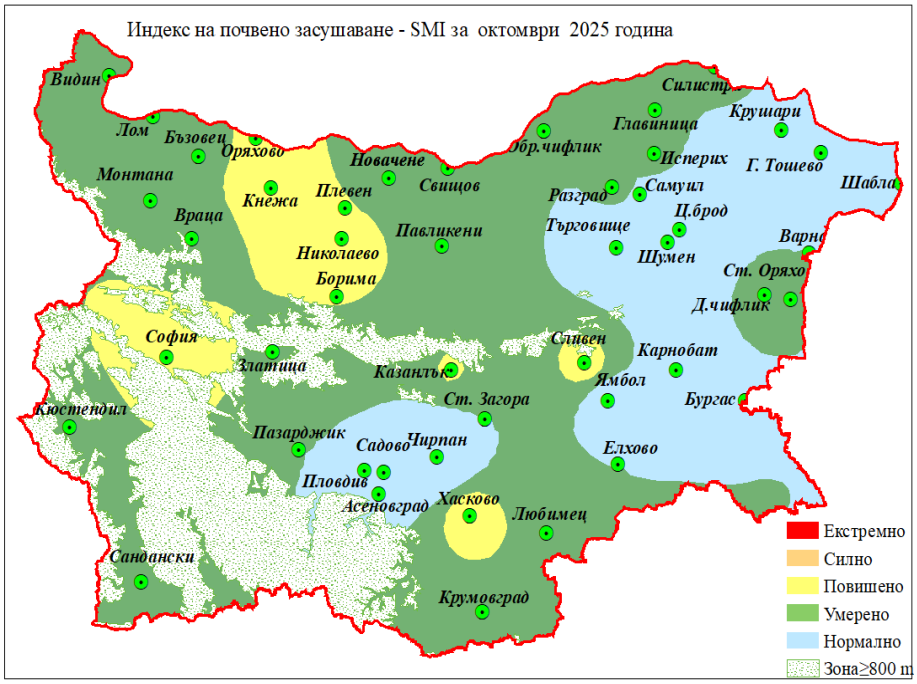

Фигура 21. Индекс на почвено засушаване (SMI) по данни за влажността на почвата в слоя 0–30 cm при стърнище и угар от измерване на 17.X.2025 г.

[12] За един и същи ден може да са издадени предупреждения за опасни метеорологични явления от различен вид.

В **средата на месеца** нивото на почвените влагозапаси в 0–30 cm слой, отчетено при стърнища и угар, е: агростанция Пловдив – 100% от пределната полска влагоемност (ППВ) при стърнища след житни култури; Хасково – 59% от ППВ след житни и след слънчоглед; Карнобат – 90% от ППВ след житни и след слънчоглед; Ямбол – 100% от ППВ след житни и след слънчоглед; Казанлък – 74% от ППВ след житни и 68% след слънчоглед; Търговище – 100% от ППВ след житни и 90% след царевица; Кнежа – 73% от ППВ след житни и 75% след царевица; Новачене – 83% от ППВ след житни и 90% след царевица; Сандански – 75% от ППВ след житни и 73% след фъстъци.

Отчетеното към **края на месеца** ниво на влагозапасеност в 50-сантиметровия почвен слой при стърнища е: агростанция Пловдив – 100% от ППВ след житни култури; Хасково – 66% от ППВ след житни и 68% след слънчоглед; Карнобат – 96% от ППВ след житни и 95% след слънчоглед; Ямбол – 100% от ППВ след житни и след слънчоглед; Казанлък – 76% от ППВ след житни и 74% след царевица; Търговище – 100% от ППВ след житни и 90% след царевица; Кюстендил – 99% от ППВ след житни. Увеличените влагозапаси в 0–50 cm почвен слой в съчетание със среднодеионощни температури, близки до климатичните норми за октомври, създават подходящи условия в повечето райони на страната за провеждане на агротехнически дейности, свързани с подготовката и сеитбата на предвидените за отглеждане на зимни житни култури площи.

Фигура 22. Пространствено разпределение на стандартизирания индекс на атмосферно засушаване (SPEI)[13] по данни за сумата на валежите и интензивността на евапотранспирацията през октомври 2025 г.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

През **първото десетдневие** на октомври агрометеорологичните условия се определят от неустойчиво и студено за периода време. В началото на месеца на места във високите полета и в крайните западни райони на Видин, Драгоман, София и Кюстендил са регистрирани минимални температури от -2 до +2 °C, което е предпоставка за образуване на слани. Ниските минимални температури и падналите ненавременни валежи от сняг похабяват част от неприбраната реколта от домати и пипер. Поради все още неопадалите листа при овощните дървета валежите от мокър сняг нанасят механични повреди – счупени клони, и по трайните насаждения. Проливните, наднормени валежи през десетдневието наводняват земеделски площи. По тази причина в по-голямата част от страната е преустановено провеждането на дълбока оран и предсеитбени обработки на площите, предвидени за засяване със зимни житни култури. В Северна България са пропуснати агротехническите срокове за сеитбата на пшеница и ечемик. Поднормените температури и наднормените

[13] SPEI (Standardized Precipitation Evapotranspiration Index) – Стойностите на SPEI дават възможност да се оценят условията на суша чрез баланса между сумата на валежите и изпарението от почвата и посевите. Различието между двата индекса SMI и SPEI се състои в това, че първият характеризира условията за суша в почвата и се основава на водно-физичните свойства на всеки конкретен тип почва, докато вторият характеризира баланса на процесите на овлажнение и изпарение в приземния слой на атмосферата.

валежи през този период увеличават риска за развитие на патогени, причиняващи гниене (късно кафяво гниене – Monilinia fruktigena) по плодовете на есенно-зимните сортове ябълки, круши и дюли.

През **второто десетдневие** температурите се повишават и настъпва постепенна положителна промяна в агрометеорологичните условия. На места в Дунавската равнина – агростанция Новачене, и някои източни райони – Добрич, Ямбол и Карнобат, започва сеитбата на зимните житни култури.

През **третото десетдневие** на месеца вегетационните процеси при засетите със зимни житни култури посеви се осъществяват при близки до обичайните за периода топлинни условия. В края на октомври при посевите с пшеница, ечемик и овес преобладава фаза поникване.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

През октомври поетапно се прибира реколтата от есенните сортове овошки – ябълки, круши, дюли. През второто десетдневие приключва гроздоберът и на късните винени сортове. В по-голямата част от полските райони условията през втората половина на месеца позволяват провеждането на сезонните агротехнически мероприятия: предсеитбени обработки, торене и сеитба на зимните житни култури.

III. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

1. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ

Мрежата за мониторинг на химическия състав на валежите към НИМХ се състои от 35 станции на територията на цялата страна. Във всички станции се измерва киселинност-алкалност на валежите (pH), а от 1.VIII.2018 г. в синоптичните станции Кюстендил, Пловдив, Бургас, Варна и Плевен се измерва и специфична електропроводимост (electroconductivity – EC) на валежа. Стойностите, спрямо които се оценява киселинно-алкалният състав на валежите, са: киселинни – pH<5, неутрални – 5≤pH≤6, алкални – pH>6. Друг показател за оценка са многогодишните средни месечни стойности (МСМС) на pH за всяка станция. Те са изчислени за периода 2011–2020 г.

През месец октомври е имало валежи във всички станции от мрежата по химия на валежите на НИМХ. Измерена е киселинност-алкалност на 96.5% от количеството на всички паднали валежи (фиг. 23). Неизследвани са малките количества валеж и случаите на валеж при силен вятър, когато събраните количества са недостатъчни за анализ.

В 10 станции измерените стойности на pH са по-високи от съответните МСМС за октомври (фиг. 24). Това са станциите в Плевен, Шабла, Добрич, Кюстендил, Драгоман, Пазарджик, Емине, Сандански, Хасково и Силистра. В 25 станции измерените стойности са по-ниски от МСМС.

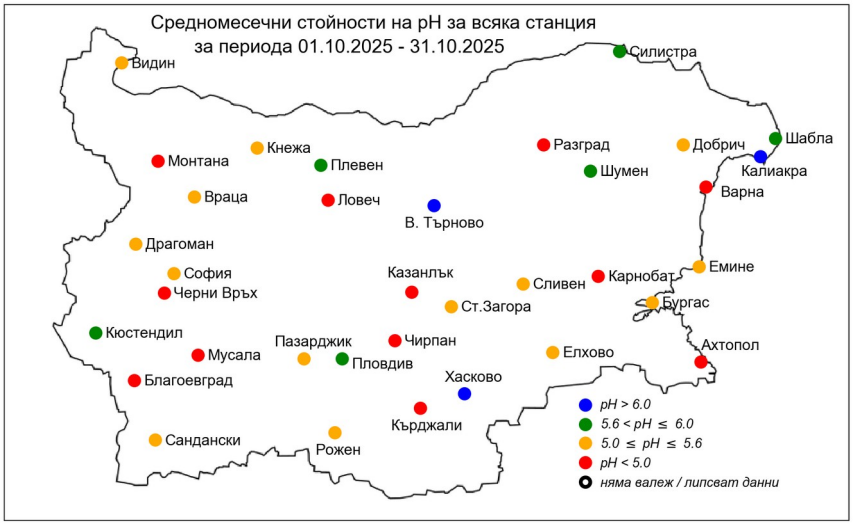

Фигура 23. Средномесечни стойности на pH за всяка станция за октомври 2025 г.

През октомври в 12 станции стойностите на pH са в киселинната област (фиг. 23). Това са станциите в Монтана, Ловеч, Разград, Варна, Черни връх, Мусала, Благоевград, Чирпан, Казанлък, Кърджали, Карнобат и Ахтопол. В 3 станции стойностите на pH са в алкалната област, а в 20 станции са в неутралната област. Най-киселинни са стойностите на pH в станция Благоевград, а най-алкални – в станция Хасково.

Средномесечните стойности на специфичната електропроводимост на валежите в станциите Кюстендил, Плевен, Пловдив, Варна и Бургас за месец октомври варират от 15 до 51.4 µS.cm^{-1} (микро Сименс на сантиметър) – фигура 25. Най-висока стойност на ЕС (411 µS.cm^{-1}) е измерена в станция Бургас, а най-ниска (1 µS.cm^{-1}) – в станция Кюстендил.

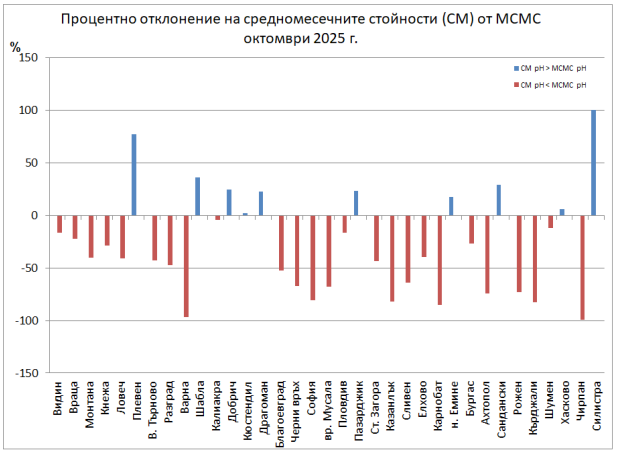

Фигура 24. Процентно отклонение на средномесечните стойности на pH от многогодишните средномесечни стойности за октомври 2025 г.

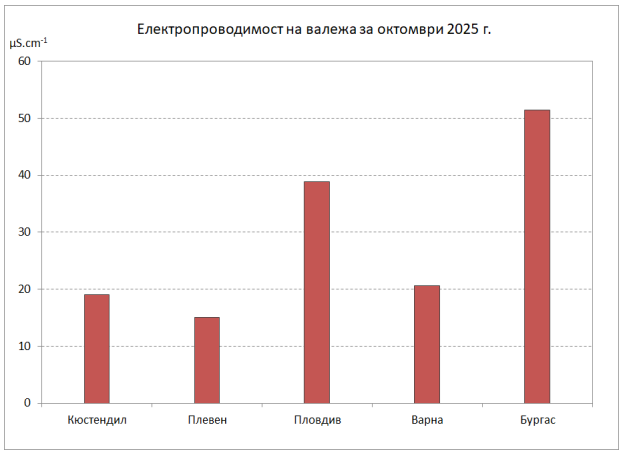

Фигура 25. Средномесечна електропроводимост на валежа за октомври 2025 г.

2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

В НИМХ се провеждат дългогодишни научни изследвания в областта на атмосферната радиоактивност. При регистриране на отклонения в обичайните стойности на наблюдаваните в НИМХ характеристики на атмосферната радиоактивност информацията се предава на оторизираните държавни институции.

Основният метод за измерване на радиоактивността на атмосферата в НИМХ е бета радиометрия на аерозолни филтри, атмосферни отлагания и валежи, тъй като преобладаващата част от техногенните биологично значими радионуклиди са бета лъчители.

Изследванията се базират на проби, набирани в мрежата от станции на НИМХ и анализирани в 4 радиометрични лаборатории в София, Варна, Бургас и Плевен. Обръща се внимание за възможен трансграничен пренос на замърсяващи вещества, включително и радиоактивни примеси (чл. 22, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, обн. ДВ, бр. 45 от 28.05.1996 г.; изм. ДВ, бр. 85 от 1997 г.; изм. ДВ, бр. 103 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; доп. ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.).

Средните месечни стойности на общата бета активност на атмосферния аерозол в приземния въздух, измерени 120 часа след пробовземането на филтъра, в София, Варна, Плевен и Бургас през октомври 2025 г. варират от 1.3 до 5.9 mBq/m³ и са близки и по-ниски от тези през предходния месец. Вариациите в среднодневните стойности в станциите са показани на фигура 26. Максималната дневна концентрация е измерена на 14.X в Плевен.

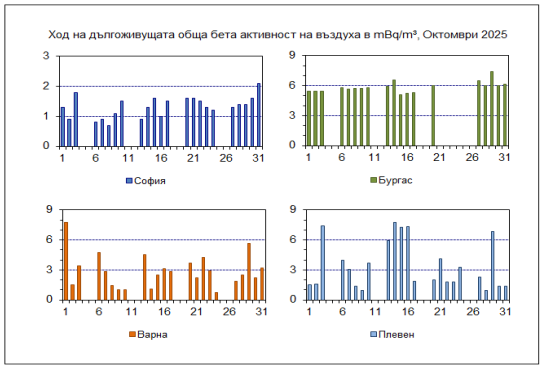

Фигура 26. Месечен ход на обща бета активност на въздуха (mBq/m³) за октомври 2025 г.

Стойностите на дългоживущата обща бета активност на атмосферните отлагания и валежите в станциите от мрежата на НИМХ през октомври 2025 г. са в рамките на фоновите вариации, характерни за сезона.

Средните стойности от измерването на аерозолните проби се получават от измервания в работни дни. Радиоактивността на атмосферните отлагания и валежите се отчита без прекъсване.

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК

Общият обем на речния отток[14] в страната за октомври е 891 млн. m³. Стойността му е над 2 пъти повече спрямо предходния месец и около 3 пъти повече спрямо октомври 2024 г. На фигура 27 са представени графично данни за средномесечните водни количества през септември и октомври 2025 г.

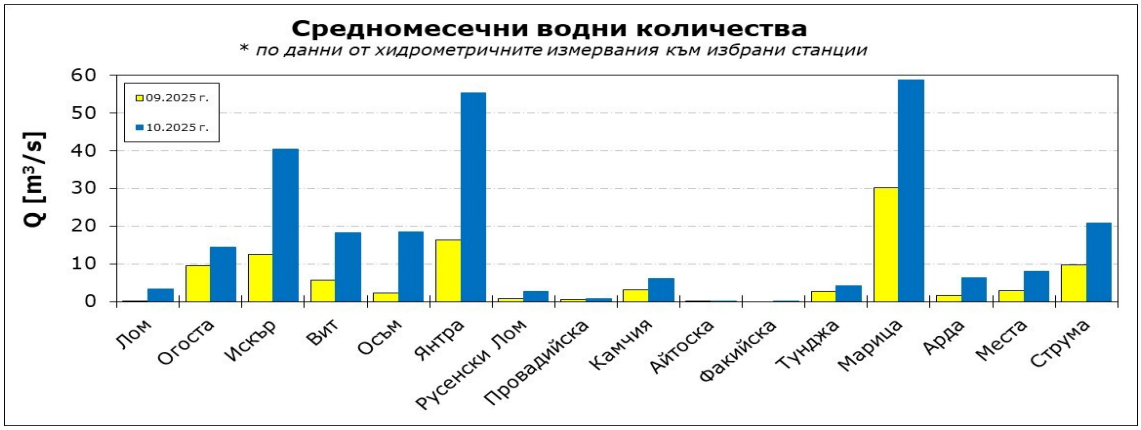

Фигура 27. Средномесечни водни количества през септември и октомври 2025 г.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за октомври е 496 млн. m³, което е около 4 пъти повече спрямо септември и около 3 пъти повече спрямо октомври 2024 г. Повишения на речните нива в резултат на валежи са регистрирани през първото десетдневие и през последните дни от месеца. Значителни са били повишенията в периода 6–9.X: с до 178 cm в средното и долното течение на р. Искър, с до 226 cm в основното течение на р. Вит, с 555 cm на р. Осъм при с. Изгрев, с 395 cm на р. Янтра при гр. Велико Търново и с 477 cm при с. Каранци, с 428 cm на р. Джулюница при с. Джулюница, със 128 cm на р. Черни Лом при с. Широково. В резултат на интензивни валежи на 10.X р. Янтра е излязла от коритото си в района на с. Долна Студена, заливайки прилежащи земеделски земи. През октомври средномесечните водни количества на повечето от реките в басейна са над месечните норми. В поречията Вит и Осъм средномесечните водни количества са от 2 до 4 пъти над нормата за октомври; средномесечното водно количество на р. Росица при гр. Севлиево е 8 пъти над нормата, а на р. Джулюница при с. Джулюница – 16 пъти над нормата за октомври. Под нормите за октомври са р. Искър при гр. Нови Искър и гр. Роман и поречие Русенски Лом.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за октомври е 47 млн. m³, което е около 3 пъти повече от обема за септември и около 2 пъти повече от този за октомври 2024 г. Значителни повишения на речните нива в резултат на валежи са регистрирани през периодите 1–4.X – с 351 cm на р. Ропотамо при с. Веселие, и 6–9.X – със 117 cm на р. Ропотамо при с. Веселие, със 116 cm на р. Врана при с. Кочово и със 154 cm на р. Луда Камчия при с. Бероново. В резултат на интензивни валежи на 3.X са регистрирани поройни и речни наводнения във водосборите и в крайбрежните зони на южните черноморски реки. През октомври средномесечните водни количества на повечето от реките в басейна са около и под месечните норми. С водно количество над нормата за октомври е р. Врана при с. Кочово.

В **Източнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за октомври е 245 млн. m³, което е около 2 пъти повече спрямо предходния месец, както и спрямо октомври 2024 г. Повишения на речните нива в резултат на валежи са регистрирани през първото десетдневие на месеца. Значителни са повишенията през периода 1–4.X във водосбора на р. Марица – със 111 cm на р. Луда Яна при с. Росен, със 108 cm на р. Стряма при с. Баня, с 94 cm на р. Чепеларска при с. Бачково, и във водосбора на р. Арда – с до 176 cm в основното течение на реката, с 92 cm на р. Черна при с. Търън, със 190 cm на р. Елховска при гр. Рудозем, със 183 cm на р. Бяла при с. Долно Луково. Във водосбора на р. Тунджа по-съществени повишения са отчетени през периода 6–9.X – с до 98 cm по основната река и с 88 cm на р. Беленска при гара Чумерна. През октомври средномесечните водни количества на повечето от реките в басейна са под месечните норми. Над нормите за

[14] Данните са оперативни и са за измерени водни стоежи и водни количества, определени по временни ключови криви.

октомври са реките Тунджа при гр. Павел баня, Тополница при с. Поибрене, Чепеларска при с. Бачково и Арда при гр. Рудозем и с. Вехтино.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за октомври е 103 млн. m³, което е около 2.5 пъти повече от обема за септември и 1.5 пъти повече от този за октомври 2024 г. Повишения на речните нива в резултат на валежи са регистрирани през периода 1–4.X във водосбора на р. Места – с до 81 cm по основната река, и през периода 26–29.X на р. Струма – със 101 cm при Кресненско ханче. През октомври средномесечните водни количества на повечето от реките в басейна са под месечните норми. Средномесечните водни количества на р. Елешница при с. Ваксево и на р. Джерман при гр. Дупница са над нормите за октомври.

Фигура 28. Средномесечни водни количества през октомври 2025 г.

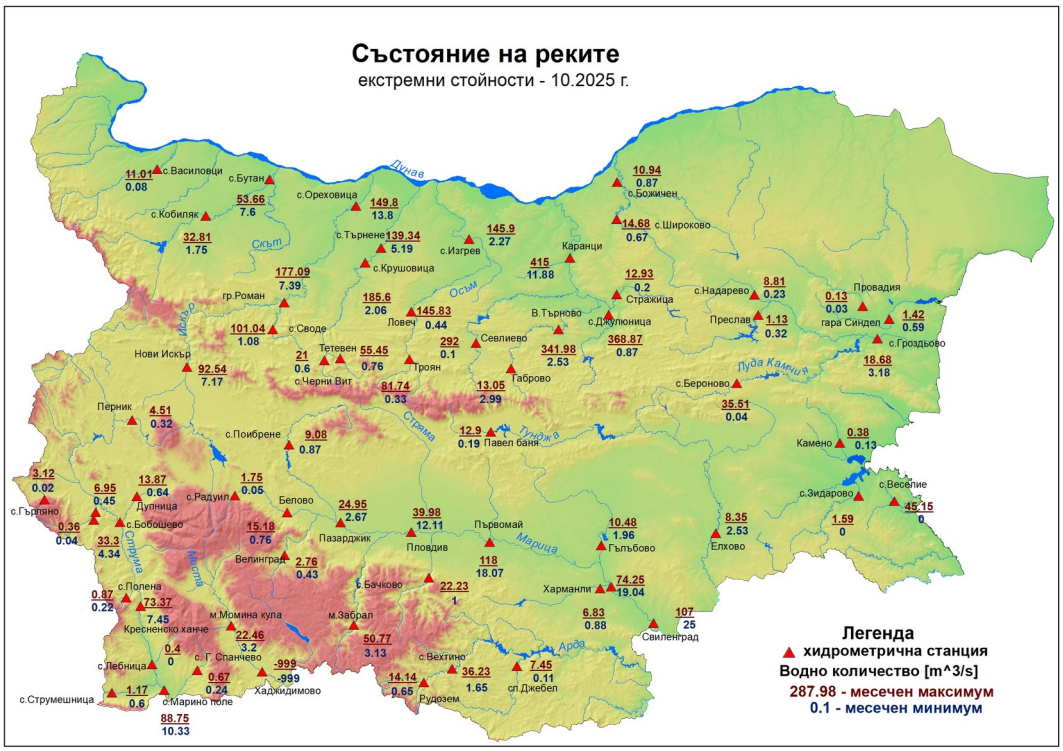

Фигура 29. Състояние на реките през октомври 2025 г. – екстремни стойности.

На фигура 28 е представена информация за състоянието на реките през месец октомври, като са отбелязани средните стойности на водните количества при хидрометричните пунктове в страната, както и отклоненията им от месечните норми. Аналогично на фигура 29 са представени съответните месечни минимуми и максимуми при хидрометричните пунктове в страната.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

През октомври изменението на дебита на изворите се характеризира с големи пространствени вариации и добре изразена тенденция на повишаване. Повишение на дебита е установено при 25 наблюдателни пункта, или около 68% от наблюдаваните случаи. Най-съществено е повишението в Бистрец-Мътнишки, Градешнишко-Владимировски, Искрецки, Милановски, Етрополски, Ловешко-Търновски и Котленски карстов басейн, както и в басейните на платото Пъстрината, Златна Панега, Тетевенска антиклинала, масива Голо бърдо, част от Стоиловска синклинала в район Странджа и на студени пукнатинни води в Източнородопски район. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са над 200% от стойностите, регистрирани през септември. Понижение на дебита е установено при 12 наблюдателни пункта, като най-значително то е в Перущица-Огняновски карстов басейн. В този случай средномесечната стойност на дебита на извора е 68% от стойността, регистрирана през септември.

Нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) имат преобладаваща тенденция на повишаване. Повишение на водните нива с 3 до 145 cm спрямо стойностите им за месец септември е установено при 56 наблюдателни пункта. Най-съществено е повишението в терасите на реките Лом, Огоста, Тунджа и Средецка. Понижение на водните нива с 2 до 44 cm спрямо септември е регистрирано при 9 наблюдателни пункта, като най-съществено то е за подземните води в част от Софийска котловина.

През октомври нивата на подземните води в Хасковски басейн предимно се повишават с 9 до 11 cm.

В Североизточна България нивата на подземните води в сарматски водоносен хоризонт се изменят от -2 до +11 cm и имат слабо изразена тенденция на повишаване.

През месеца нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни комплекси и водонапорни системи се характеризират със слабо изразена тенденция на понижаване. В барем-аптски водоносен комплекс в Североизточна България нивата на подземните води имат добре изразена тенденция на повишаване, с вариации от -15 до +22 cm. Предимно се понижават с 4 до 111 cm нивата на подземните води в малм-валанжски водоносен комплекс в същия район на страната.

През октомври нивата на пукнатинните подземни води в приабонска водонапорна система в обсега на Пловдивски грабен се понижават с 1 cm, а в подложката на Софийски грабен и Ихтиманска водонапорна система се повишават съответно с 11 и 4 cm.

Дебитът на подземните води в Ломско-Плевенска депресия и във Варненски артезиански басейн се понижава съответно с 0.08 и 0.04 l/s, а в басейна на Джерманski грабен се повишава с 0.01 l/s.

В изменението на запасите от подземни води през октомври се установява много добре изразена тенденция на понижаване за 69 наблюдателни пункта, или около 74% от наблюдаваните случаи. Понижението на водните нива с 1 до 669 cm спрямо нормите за октомври е най-голямо в терасите на реките Дунав (Видинска и Карабоазка низина), Искър, Янтра, Камчия, Марица и Тунджа; на някои места в Горнотракийска низина; в Софийска, Дупнишка, Кюстендилска, Казанлъшка и Сливенска котловина; в част от сарматски водоносен хоризонт в Североизточна България; в барем-аптски водоносен комплекс в същия район на страната.

Предимно се понижават спрямо нормите за месеца водните нива в терасите на реките Дунав, Искър и вливащи се в Бяло море реки; в Софийска, Кюстендилска, Казанлъшка и Сливенска котловина; както и в барем-аптски водоносен комплекс в Североизточна България.

Понижение на дебита, с отклонения от месечните норми за октомври от 1.11 до 421 l/s, е установено в 16 наблюдателни пункта, като най-съществено то е в Нишавски и Бобошево-Мълводолски карстов басейн, както и в барем-аптски водоносен комплекс и карстово-пукнатинни води в Североизточна България. В тези случаи дебитът на изворите е под 40% от нормите за месеца.

Повишението на водните нива с 2 до 134 cm спрямо нормите за месец октомври е най-голямо за подземните води в терасата на река Средецка и в приабонска водонапорна система в обсега на Пловдивски грабен, съответно със 134 и 65 cm.

Повишението на дебита, с отклонения от нормите от 1.20 до 3552 l/s, е най-голямо в Бистрец-Мътнишки, Искрецки, Милановски, Етрополски, Ловешко-Търновски карстов басейн, както и в басейните на Северно бедро на Белоградчишка антиклинала, платото Пъстрината, Златна Панега, Тетевенска

антиклинала, масива Голо бърдо и на студени пукнатинни води в Източнородопски район. В тези случаи дебитът на изворите е над 200% от нормите за месец октомври.

Отклоненията на средномесечните стойности на водни нива в кладенците и на дебити на изворите и артезианските кладенци от оперативната хидрогеоложка мрежа на НИМХ спрямо стойностите им от предходния месец и спрямо месечните норми са представени съответно на фигура 30 и фигура 31.

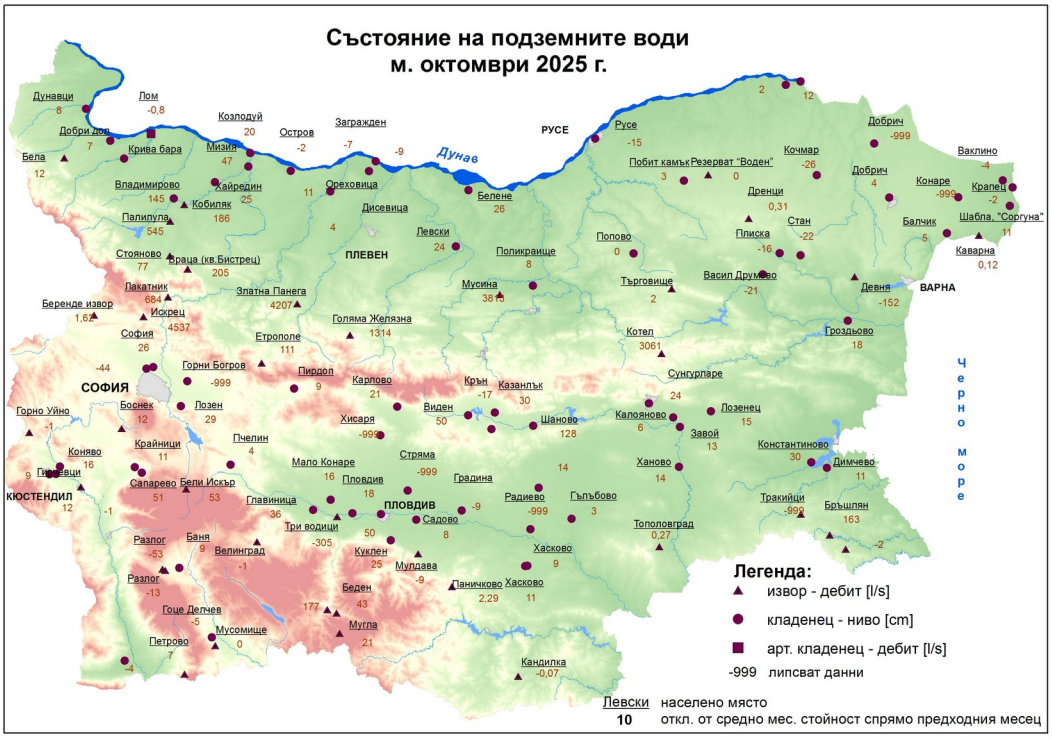

Фигура 30. Състояние на подземните води през октомври 2025 г.

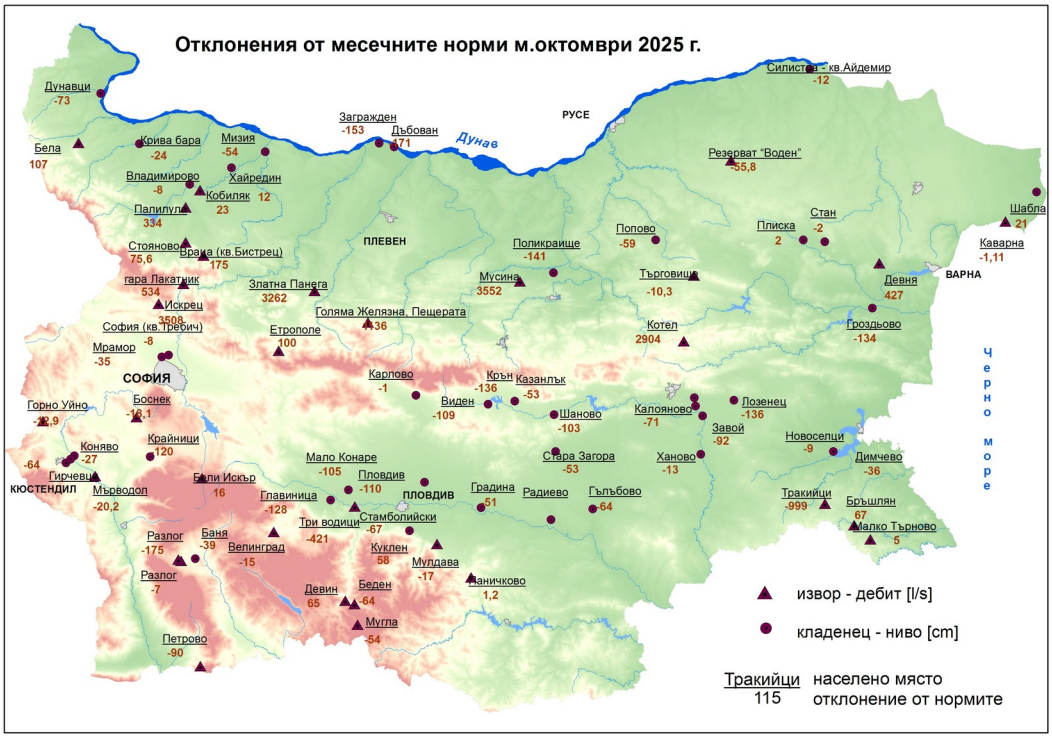

Фигура 31. Отклонения от месечните норми за октомври 2025 г.

И. д. Генерален директор на НИМХ проф. д-р Таня Маринова
Телефон: 02 975 39 96
Факс: 02 988 03 80, 02 988 44 94
Телефонна централа: 02 462 45 00
1784 София, бул. „Цариградско шосе“ № 66
e-mail: office@meteo.bg
https://www.meteo.bg/

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
главен редактор доц. д-р Илиан Господинов
доц. д-р Лилия Бочева
проф. д-р Валентин Казанджиев
доц. д-р Благородка Велева
проф. д-р Снежанка Балабанова
гл. ас. д-р Гергана Друмева-Антонова
технически редактор Габриела Каменова

АВТОРИ НА МАТЕРИАЛИ
Част I: Анастасия Кирилова-Манюнян, доц. д-р Илиан Господинов, гл. ас. д-р Анастасия Стойчева, ас. д-р Мартин Славчев, Лилия Николова, Виктория Георгиева, Димитрина Тодорова, Грета Георгиева
Част II: Дукена Жолева, Любомир Маринов, доц. д-р Веска Георгиева, проф. д-р Валентин Казанджиев
Част III: доц. д-р Елена Христова, доц. д-р Благородка Велева
Част IV: гл. ас. д-р инж. Силвия Стоянова, гл. ас. д-р инж. Георги Кошинчанов
Част V: гл. ас. д-р Гергана Друмева-Антонова, Мирослава Илиева

Препоръчителен начин на цитиране на месечния бюлетин:
Месечен хидрометеорологичен бюлетин. Национален институт по метеорология и хидрология, октомври 2025 г., София, печатно издание: ISSN 1314-894X, онлайн издание: ISSN 2815-2743, https://bulletins.cfd.meteo.bg/
Monthly hydrometeorological bulletin. National Institute of Meteorology and Hydrology of Bulgaria, October 2025, Sofia, ISSN 1314-894X (print), ISSN 2815-2743 (online), https://bulletins.cfd.meteo.bg/

Онлайн изданието на месечния бюлетин е на https://bulletins.cfd.meteo.bg/
Месечният бюлетин е достъпен в електронен вариант и през https://www.meteo.bg
Автор на дизайна на корицата – Ина Джонгова, https://efficiency.bg/
Осигуряване на публикуването в интернет – Минка Стоянова и инж. Цанка Младенова
Осигуряване на разпространението – Габриела Каменова
Печат – БОЛИД ИНС, https://www.bolid-ins.com/
Тираж – 110 броя

© Национален институт по метеорология и хидрология, 2025 г.
Печатно издание: ISSN 1314-894X
Онлайн издание: ISSN 2815-2743

Печатно издание: ISSN 1314-894X
Онлайн издание: ISSN 2815-2743